

De fiets als ledemaat

De fiets is boven alles een extra ledemaat. Fietsendieven opereren in de binnenstad als chirurgen in de operatiezaal: de pijn van een gestolen fiets is de pijn om een ledemaat dat er niet langer is.

Fantoompijn. Dat is dan nog maar een fiets. Op een dag werd mijn iPhone gestolen en een half jaar later mijn tweede. Ook de iPhone is een extra ledemaat. Maar zonder fiets is het leven nog net iets beter te doen dan zonder iPhone.

De diefstal van een fiets staat tot de diefstal van een iPhone als het verlies van benen tot het verlies van bewustzijn. De enige reden om niet in totale ontredde neer te zakken is dat beide vervangbaar zijn.

De meeste Nederlanders zijn de tel kwijt van het aantal fietsen dat van ze gestolen is. Zelf ben ik ook de tel kwijt. Hele mooie exemplaren zaten er tussen, sommige van maar een paar weken oud, zodat de verzekering het bedrag voor een gloednieuw model uitbetaalde.

In de zomer dat ik mijn eerste fiets aan dieven kwijtraakte waren mijn nagels groen van het tomatenplukken. Ik was elke ochtend om half zes opgestaan om samen met een vriendinnetje en een heleboel Marokkanen tomaten in kistjes te stoppen. De vader van het vriendinnetje was de baas van de tuinderij. Hij zat in de kerkenraad van Bergschenhoek en vroeg op een dag of ik dacht dat hij geschikt was voor dominee. Ik weet niet meer wat mijn antwoord was, maar op een dag werd hij afgevoerd naar een gesticht. Zijn tuinderij ging failliet.

Die zomer was daar nog niets van te merken en na drie weken had ik een tweedehands Raleigh bij elkaar gespaard, een groen herenmodel dat eigenlijk te groot voor mij was. Met vierentwintig versnellingen fietste ik dezelfde dag nog in vliegende vaart naar Rotterdam. Toen ik de Bijenkorf uitkwam stond hij er niet meer. Later ben ik de fases gaan herkennen die een fietser doorloopt als

hij merkt dat zijn fiets gestolen is. De eerste schok: dáár stond hij toch, aan die lantaarnpaal? Dan de twijfel of je hem misschien aan een andere lantaarnpaal had vastgezet, gevolgd door een koortsachtig nalopen van de lantaarnpalen in de omgeving. Met elke lantaarnpaal vervliegt de hoop verder. Ten slotte de onvermijdelijke conclusie dat hij echt weg is, ongerichte woede en de afweging of je de diefstal bij de politie zal melden of niet, waarvan de uitkomst in hoge mate verbaal nodig hebt om van de verzekering een nieuwe fiets te krijgen. Onverzekerde fietsen, zo stel ik me voor, komen weinig voor in de politieregisters. Mijn groene Raleigh was niet verzekerd, maar met mijn tomatenplukhanden ondertekende ik later op de dag het proces verbaal dat daardoor onder de groene vlekken kwam te zitten. Ik was zestien en nam de bus terug naar huis.

De dag nadat mijn tweede iPhone was gestolen zag ik me gedwongen mijn eigen fiets te stelen. Het was in de Witte de Withstraat. Schuin tegenover het politiebureau. Onder mijn aanmoediging zette mijn broer een betonschaar in de ketting waarmee de fiets vast stond aan een lantaarnpaal. Wijkagenten kwamen naar buiten, maar schonken ons geen aandacht. Ze keken langs ons heen de straat uit, terwijl alles er op wees dat wij hier een onrechtmatige daad aan het verrichten waren. Twee grijzende dames aan de ontbijttafel van Bazar sloegen onze vorderingen daarentegen met belangstelling gade. Ze aten fruitsalade en nipten aan hun koffie. Tussen twee happen door gaven ze commentaar op de voorstelling waarvan ze plotseling gratis op de eerste rang bleken te zitten. Ze applaudisseerden nog net niet toen de ketting losschoot. Op dat moment vroeg mijn broer: Heb je dan geen reservesleutel? Reservesleutel. Ja, nu hij het zei. Dit was de fiets waar ik een reservesleutel van had, de fiets zonder reservesleutel stond thuis. Het door elkaar halen van de twee

fietsen was een symptoom van de algehele staat waarin ik verkeerde, die er om te beginnen al voor gezorgd had dat mijn tas de avond tevoren in Bazar gestolen was. Ik was in de staat waarin je aanwezig bent zonder er echt te zijn. De hele week al. Absent aanwezig. Zo noemde ik het op de middelbare school, toen ik wel in het klaslokaal zat, maar de lessen volledig langs me heen liet glijden. Elders wilde ik zijn. Elders waren mijn gedachten. Zo ben je een makkelijke prooi voor allerlei kwaadwillende types, waaronder de tasjesdief en de fietsendief.

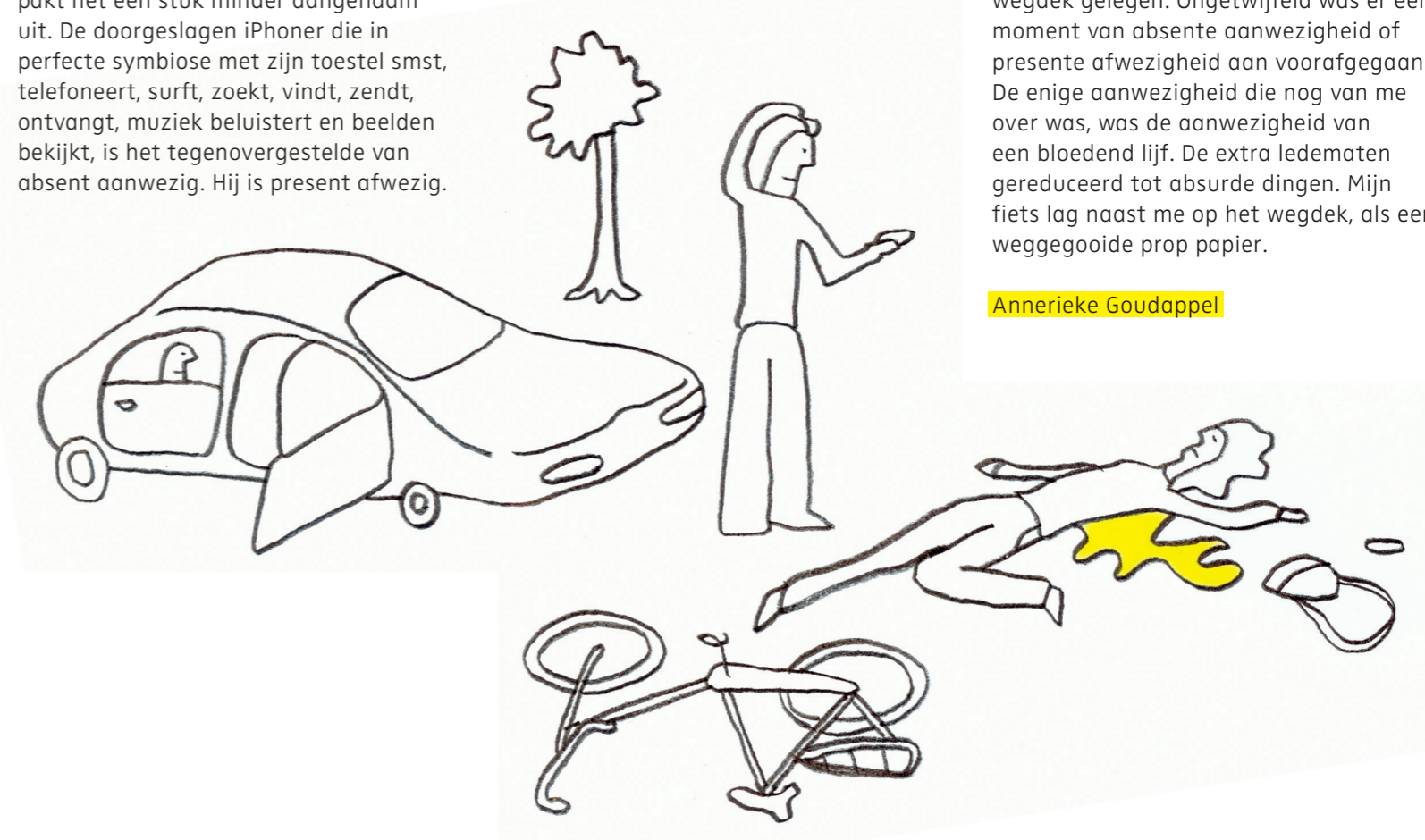
Ik zat met een vriendin aan de bar van Bazar, mijn tas aan mijn voeten. Toen het tijd was om de bar te veruilen voor een tafeltje bij het raam, bleek mijn tas verdwenen. Portemonnee, bankpassen, credit cards, rijbewijs, agenda, sleutelbos, iPhone. Al die spullen, die bij elkaar het zorgvuldig opgebouwde raster vormen waarbinnen een Rotterdams stadsburger zich aan het begin van de 21ste eeuw beweegt. Zonder die spullen ben je als de dakloze die de toegang tot banken, supermarkten en huizen wordt geweigerd - plotseling ben je een ontheemde.

De dagen die volgden stonden in het teken van het repareren van het raster waarbinnen ik me als Rotterdams stadsburger bewoog. Het kostte me moeite om niet onder de indruk te zijn van de onzichtbare vangnetten die strak in de stad staan gespannen om de tijdelijk ontheemde weer op zijn plaats te krijgen. Beambten op het politiebureau, de bank en het verzekeringskantoor stonden me te woord over 'het incident' en beloofden alles binnen zoveel werkdagen in orde te maken. Pas weken later stuurde de Rabobank het resultaat van hun 'integriteitsonderzoek' waaruit was gebleken dat het door mijn eigen 'grove nalatigheid' (bancaire term voor absente aanwezigheid) kwam dat de dief binnen een kwartier al het geld van mijn bankrekening had opgenomen, aan de hand van de pincode die ik - onopvallend

naar mijn gevoel - in mijn agenda had genoteerd. Intussen zat ik zonder iPhone.

Als ik fietsend of lopend de weg niet kan vinden, zegt mijn iPhone wanneer ik links of rechts af moet. Als ik niet op een telefoonnummer of adres kan komen, tovert hij het voor me tevoorschijn. Hij wekt me, zegt welke temperatuur het buiten is en laat me weten waar het Noorden is. Zo neemt hij nog wel meer functies van het bewustzijn geheel of gedeeltelijk over of vult het op een spectaculaire wijze aan, maar zijn belangrijkste eigenschap is dat hij me verbindt met een wereldomspannend virtueel netwerk dat om me heen hangt als mijn eigen parfum.

De iPhone tilt je boven de beperktheid van plaats en tijd uit. Hoe geruststellend het voor de gebruiker ook is om zich verbonden te voelen met de rest van de wereld, voor zijn directe omgeving pakt het een stuk minder aangenaam uit. De doorgeslagen iPhone die in perfecte symbiose met zijn toestel smst, telefoneert, surft, zoekt, vindt, zendt, ontvangt, muziek beluistert en beelden bekijkt, is het tegenovergestelde van absent aanwezig. Hij is present afwezig.

Annerieke Goudappel